

Írta: Bellér Ágnes

CSILLAGVIRÁG

Amíg a kapu nyitva van, becsaphatom magam után, elég, ha a megbeszélte jel szerint két rövidet koppantok, s máris kitárul. Amíg tudom, abban a házban látogató sokáig nem leszek, de a címre írt leveleim megérkeznek, mint fehér lepkék, lágyan lebegnek, mielőtt leesnek a nyíláson át a fényesen feszülő padlóra. Amíg a kapu birtokolható kulcsra nyílik, lehetek boldog és lehetek boldogtalan, a folyamatosan guruló élet minden bánatát és bűnbocsánatát élvezhetem. A végérvényesség csak látszat, s akár a délibáb, feltűnik, szikrázik, elbűvöl, és mint a suhanó gondolat, elenyészik, mielőtt utánakapnék, hogy magamhoz szorítsam, elátkozzam.

Ülök a hideg szobában, rossz a kedvem, vagy haragszom éppen, mert elfáradtam a hiábavaló kiáltozásban, vagy csak hagyni akarom a másik létezését azon a másik vonalon, ahol nélkülem egyensúlyoz, akár a kötéláncos, megbillen, s az égre néz, mert tudja, a föld nehéz, s nem áll lent senki, hogy felfogja a zuhanást. Talán találkozhatnánk még, mi ketten... De a kimondott szó elpazaroltatott, a lélek mélyén alszik a megértés, csontba mar a vágy, hogy felejtsek mindent, a bánat várhat, minden szomorúság mögött ott lapul a vágy – a lehetett volna szép ígérete.

Beszélek életről, halálról, oly könnyedén, ahogy az élet áramlik belém. Játsszom, szörnyű szerepeket, kijelentem: semmit sem kérek, s nincs emléke annak, hogy ma még élek. A bánat fia, a fájdalom engem is elér, mert nem hiszem, hogy a kaput előttem bezárta a mindenek felett uralkodó fényes hatalom. Szembe szállni vele képtelenség, tört dobní felé eltévesztett röppálya. Nem bánom, nem és nem, dacolok és harcolok, nem vallom be, hogy fáj nagyon, konokul elhallgatom, a gyűlölet tüzével fölégetem magam körül mindazt, ami még élni, lélegezni tud. Bosszú ez a gyengeségért, amit egyszer és mindenkorra bejegyeztél az örök könyvbe, nem hagyva időt jóvátételre.

Évek, keserű és fájdalmas évek, haragtól duzzadok, fekszenek egymáson, fészkelődnek, dühöm ostorával gyilkolom őket, s vádollok, mert hiábavalóvá tettél mondatokat, örökre elvéve tőlem a jogot, hogy egyszer kimondhassam a szót: szeretlek. Mintha szégyen lenne, mintha gyengeség, sötét barlang, párás szendesség.

Áldalak is, mert tanítottál, megérezzem magam is a céltalan áldozatvállalást, istenem, hogyan átkozhattál, amikor ki tudja miért, mégis elfogadtál.

Mint gonosz örökséget, megkaptam én is, hogy megértselek téged, felismerjem: tiltakozik a vérem, szétfoszlik az emberségem, távolságtartó harag marad, s az akarat, hogy ledöntsek piadestálakat.

Mégsem voltunk ugyanazok. Mások voltak az indítóokok, olyan másképpen és mégis ugyanúgy játszotta végig a sors az ezerszer megírt forgatókönyvet.

Húsvét. Zúgtak a harangok egy régmúlt időben, s zúgnak ma is, hangjuk magas felhőben kondul, míg szívem nem bolondul, verve a múlt minden átkozott hangját, magakelletően nyújtja a karját az április. Hogyan is felejthetném akkor és itt, hogy koszorúvá tágulhatnak szemeink, a megőrzés és elvesztés között a lelkem elpusztult és felöltözött, készen az újabb vándorlásra. Nem gondolhatok másra, csak a feladatra, mennem kell, újra másik harcra, tudva, hogy megérkezik a másik húsvét.

Veled voltam, véletlen varázs, a sorsom ide-oda ráz, néztem, ahogy fénytelen szemed tükrét foszló foncsor töri meg. Néztelek, s te vitatkoztál, bántottalak, nem bántottál. Néztelek, nem vettem észre, költözni készülsz más vidékre, megfagytak benned régen a szavak, tudta, már nem marad idő kimondani egyiket sem, én pedig nem adtam kezem, hogy kiségitselek ugyanabból a kútból, amelybe újból és újból belerántottál magad után.

Nem tanítottál te semmire, gonosz, önző asszony, csak arra, semmi se maradjon belőled és belőlem, nem tanítottál semmire, csak a tisztességre, nem akartad, hogy a magad képét lássad bennem, tiltakoztál, elhajtottál, mint a sánta birkát a nyájból, az eszed és a szíved a fényes úton is vádol: a

vérem hajtott, az idegen, még ma sem tehetem meg, utat találjak két anya közt, de azt mondom várhat a nagy kiegyezés.

Félelem és esdeklés mesgyéjén ordítani lenne kedvem. Tudnom kéne, hívtad-e a halált, aki réges-régen vigyorogva várt. Milyen rafináltan vagy bosszúálló, milyen fájó és értelmetlen kutatnom utánad, hiszen már nem vagy, csak egy kósza felhő, s nem hiszem, hogy felnő belőled a tisztító zivatar.

Haragszom, haragszom rád, nem akarom tudni, milyen voltál, de látlak, látlak, s megölöd az éjszakákat.

Dördült a kapu, mert becsaptad magad után, s elfelejtetted a lábtörlő alá tenni a kulcsot, nem engedted, hogy beszéljek veled, s nem tettél fel te sem kérdéseket. Nem kértél választ s nem kértél támaszt, nem voltál kíváncsi, vajon valaha, magamra maradván könyörögtem-e azért, ha már elátkoztad a vért, legyen végérvényes a gyötrelmem, ne maradj velem, inkább halj meg már, halj meg már, anyám.

De nem kérhetek már bocsánatot, meg sem bocsáthatok. Aláhúztad az állítmány nélküli mondatokat, cselekvéssé tetted azt, ami után már nincs történés, elvetted a színt, s nem adtál másikat, lilán, mint az erőszak ragozódnak tovább és tovább a nappalok és az éjszakák.

Elutazom Debrecenbe, s hagyom, hogy először te menj be a nagy kertbe, ahol a csönd a takaró. Látom a sűrű fényeket, a rámkényszerített életet, nincs menekülés, sorsul jutott, és örökségül. Végül beletörődöm, mert nincs a földön más mintám, a hintám le és föl halad, míg kötele nem szakad.

Tűz van, lángolás és bűn, felnőtt árvaság, sírás nem könyörül. Ha hallanád se ordítanék, s kápolna híján a könnyek íján nem indul vessző, fájdalmat elmetsző, hogy eltaláljon téged a tájon, ahol már nyugalom arat búzavirágokat.

Mikor omlanak le a falak, a haragból építettek, ha rám hárítasz mindent? Mit tudhattál az utolsó órán, túl tórán és katekizmuson? Minden egyetlen szón bukott el, a ki nem mondhatón, az akaraton, hogy hallani akartad. Hívj édesanyádnak, mondtad, s nem láttad, ott a gát, mert bár kellett volna a szó és az érzélem, nem hagytad meg nekem az ösztönös odaadást. Rám akasztottad a tudást, hogy szerethettem volna mást, s mint egy fényes gálát, követelted tőlem a hálát, vidám táncot akartál, halálig, az eszméléstől a vágyig, azt akartad, fordítsak hátat annak a láznak, ami keresné és kutatná a nőt, ki mint egy szakadt keszkenőt, eldobott engem, de te elkapta...

Hogyan léphettem volna át két édesanyját és két világot, hatévesen! Megmutattad, erős az átok, én ma is csak várok, reménytelen. Nincs jel, s nincs csoda, miért is figyelnek oda, amikor egyszerre harcoltatok – nem értem, miért nem értem – csak a szóért, s hallanotok nem volt lehetőség.

Összecsaptatok, mint két szarvasbogár, páncélotok sérült, s nem láttátok, hogy rémült a szenvedésem. Hagytátok, hogy körbefonjanak az álmok, hogy tévedjek, ne lássak tisztán, bukdácsoljak számtalan hibán, engedtetek, tévelyegjek, idegenekben szédelegjek, legyek esendő és kegyetlen, mert szerettem és szerettem, lángolón és eszméletlen, nem volt alap és nem volt cél sem. Hogy mégsem haltam bele, az nem az anyák érdeme.

Minden lehetséges jó, magamhoz fordítható elbűvölt, s nem vettem észre, miként üvölt a farkasok hada, úgy adtam oda magam és agyam, hogy nem kértem érte semmit. Nem tanítottatok meg az adok-veszek törvényére, nem tudtam, szeretetlenségért cserébe senki sem adja szívét és lelkét, sírni sem neveltetek, nem remélhetek már feloldozást. Panaszkodni kéne, zokogni, hogy forrjon a vére az idegennek, forogni, forogni végre egy boldog táncban, talán nem késő még, míg az örökség rám nem terpeszkedik.

Erem sincs már, csak alázat, s fáznak a gondolatok. Amikor a szemérem dombja lekaszált rétté lesz, s nincs több kirándulás, a tűz elhamvad és nem marad más, mint megalkudni s könyörögni, segítsetek, mert ágyatokban alszom és ott halok meg.

Bocsássunk meg egymásnak. Te nekem, én neked, ti mindenkinek. A kapu bezárult, én kint maradtam, anyáim közül az egyiket fém asztalra tették, s rátarti testét késekkel szabdalták, belesve a titkos világba, ahol bezárva tartotta mindazt, ami örömet és vigaszt jelenthetett volna, míg az élet vígan lépked. Nyüsztettek a sejtek, s könyörögtek, nem volt már véleményed, s erőd sem, hogy

ellenállj. Beacsaptál engem, s elvetted magadtól a lehetőséget, én itt, te ott, s nem tudhatod, az el nem küldött üzenet hogyan menthetett volna meg.

Milyen egyszerű, milyen ostoba mindez! Ki ígérte, minden jó lesz, kenyeret hajíts, ha követ dobnak, vigasztald a zokogókat, s arcod útvesztőiben meglapul a kegyelem.

Nem akarok sírköveket, a föld pergését, sós könnyeket. Harcoltam, de nem akartam, a bűnöket elkövettem, előttem volt az út, de ki akar egyszemélyes háborút? Kemény lettem, ónkemény, másnak kiosztott szerepeket élek, május első vasárnapján összefolynak a képek, két arc feszül fáradt karomra, az egyik mosolya földbe ágyazott, a másik sokáig várakozott.

Felnőtté kell válni ahhoz, végre megértsem, neked sem volt könnyű. Micsoda kín, micsoda harc dúlt, míg hagytam, megérintsen engem is az idegen vér, halljam, ahogyan kér, hozzáérjek, odabújjak, sugdossunk egymásnak újat, igazi, édes titkokat. Még mindig a szégyen éget, ha kimondanám, szeretlek téged, éjszaka menetelnek a rémek, arcuk fehér, testük akár a kőd.

Felhők között járom lábnym nélkül az utam. Vágyom rá, hogy ölbe vesznek, simogatnak és szeretnek, képes legyek rásimulni, sós könnyekkel újra sírni ötven évet.

Sosem lesz így.

Bőröm bő lett, agyam fáradt, s haragszom, mert várat magára a béke. Amit adtál, az a halál, az átok, hogy elveszítsem a lehetőséget, majd nem a félelem járja táncát a véreérén.

Húsvét. Ha zúgtak a harangok, mér csak te hallod, üzeneted tükröd őrizte meg, istentől kértél bocsánatot. Mintha nem mérted volna fel, aki haragból távozik el, hozzáférhetővé teszi minden keserű titkát. Rám hagytad meddő tested, a tárgyat, a sosem érzett vágyat, örülték, hogy kiléphetsz abból az űrből, amelyben dagonyázni kényszerültél. Hol vagy most, ki ítél feletted, hogy megengedted, mert átültetted a hiányod érzeteit?

Süt a nap. Fénye van. Melegíthetne is, de nincs kiút, bezártad az egyetlen kaput, amelyen át megérkezhettem volna én is.

A másik, az édes, már régen nem éhes emlékekre. Isten megszánta, dédelgette, hagyta, felejtse, falat épített köré. Szembenéztem romló tükrével, az arcom hullámszórt-vergődött ott, de nem volt semmi, mit felfogott volna látványomból. Hol vannak hát a győztesek, a közönségesek, a szenvedők, a büszke nők? Aszott testben tévelyegnek, halálukkal mételyeznek, megmérgeznek, föld alatt és fölött.

Amíg fű nőtt, letakartam a tükröt egy könnyű, zöld kendővel. Sejtelmes álom fénylett át a fátylon, én nem temetek. Mivé lettél, mivé lett minden, értékrendem félrebillen, s látom, amint elkened a rúzszt a szádon, uralkodni vágyva a halálon, alkalmatlan az anyag, amelytől katlan tűzre fakad, mit is törődnél ezzel, mikor különös kegyel karját nyújtja feléd az Isten? Csend. Legyen csend!

Cseng-bong a szó, fehér, csillagszirmú virágot gondolok most neked, egyetlen, törékeny szálat, csillagkönyvel üzenem, szeretlek téged, de mindebből már csak égető fájdalom éled, visszavonhatatlanul.